

Krzyżówka panoramiczna nr 7

KALEJDOSKOP WYDARZEŃ

To i owo

ŁĄKA GÓRSKA SKAŁA NA DROGI	19	CIENKA TO LURA MIERZY CZAS	SZARY METAL MLECZKO NA GUMIE	GŁOS ZAZULI	14	ZAPIS PRACY SERCA	PTAK MORSKI MUZA Z KITARĄ	DUMNY PTAK STRAGANY	CZEKAN
MAŁY LEWAR WEGIEL NA OZDOBY	16		PIOSENKA WILKÓW WYNALEZŁ ZARÓWKĘ			RODAK ZORBY SOK Z ALOESU	KAFEJKA JAŻŃ	10	ISCHIAS SYLWETKA
BYŁE JAKI BUDYNEK	1	JESIENNE KWIATY	RODZAJ SUSHI GŁÓWNA ŻYŁA	3	ŻYWI SIĘ MRÓWKAMI	PORA ROKU ŁZY	UCZTA CHRZEŚCJAN TAJNIKI	20	LEŻY NAD OMEM NIE NIŻ
ZASIŁA PRYPEC		KŁAPOUSZEK			MULTUM MA FANÓW		13	15	W NIEJ PIERZE STAWA
	17		ARTRETYZM	9		MAŁY ABAZUR	18		4
BRZECZKA MIODOWA		APLA LUB TINTA			GARDZI ETYKA				2
	6		DUŻO MIEJSCA			RUDA MIEDZI			7
									12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

POZOSTAJĄCY BEZ PRACY DŁUŻEJ NIŻ 12 MIESIĘCY OCZEKUJĄ ZAROBKÓW W GRANICACH 1556 ZŁ, SZUKAJĄCY PRACY KRÓCZEJ NIŻ ROK CHCĄ DOSTAWAĆ PONAD 1700 ZŁ, NATOMIAST MIGRANCI OCZEKUJĄ WYNAGRODZEŃ WYŻSZYCH NIŻ 1838 ZŁ. Raport NBP podaje dwie główne przyczyny wzrostu oczekiwań płacowych wśród bezrobotnych – charakterystyczny dla okresów większego bezrobocia wzrost liczby osób o krótkim stażu pracy oraz wyższe ambicje powracających do kraju migrantów szukających zatrudnienia. Stawki wymieniane przez osoby bezrobotne niewiele wzrastają w ostatnich latach pomimo ogólnego wzrostu płac, zdają sobie one bowiem sprawę ze swojej niskiej siły negocjacyjnej. Niewielka wysokość oraz krótki czas wypłacania zasiłku sprawiają, że nie może on stanowić poważnej alternatywy dla budżetu domowego, otrzymuje go zresztą mniej niż 15 proc. osób zarejestrowanych w urzędach pracy.

SPRZEDAWCY OD KILKU LAT ZAJMUJĄ PIERWSZE MIEJSCE NA LIŚCIE OSÓB BEZROBOTNYCH. Wynika to z faktu, że zawód ten wykonuje wiele osób, które nie wiążą z tą profesją kariery zawodowej, bo mają inne wykształcenie – osoby te zatrudniają się w handlu tylko tymczasowo. Ponadto w handlu występuje duża rotacja pracowników, bo jest to praca uciążliwa i na ogół nisko opłacana. Mimo to ta branża oferuje wiele miejsc pracy. Drugie miejsce w rankingu zawodów, w których najłatwiej trafić na bezrobocie, zajmują słuszarze. W dużych przedsiębiorstwach zmieniły się technologie produkcji, nie ma więc zapotrzebowania na specjalistów tej profesji. W rejestrach bezrobotnych jest też wielu murarzy i robotników budowlanych oraz profesje wymagające niskich kwalifikacji. Jednak wśród nowo zarejestrowanych osób bez zajęcia na 17. miejscu znajdują się ekonomiści z wyższym wykształceniem, a na 18. pozycji są pedagodzy.

NA TERENIE UE DZIAŁA 3600 GRUP PRZESTĘPCZOŚCI ZORGANIZOWANEJ – PODAJE W SWOIM RAPORCIE EUROPOL. Najaktywniejsze z nich związane są z handlem i produkcją narkotyków, ale pojawiły się też przestępstwa związane z kryzysem gospodarczym i dokonywane z wykorzystaniem internetu. Redukcja wydatków inspirowane producentów podróbek do fałszowania nie tylko artykułów luksusowych, lecz także żywności i lekarstw. Nowe grupy przestępczości zorganizowanej działają w wielu krajach i w wielu dziedzinach. Głównym ich założeniem jest maksymalizacja zysków przy minimum ryzyka. W raporcie zarekomendowano siłom policyjnym w UE skoncentrowanie się na nielegalnej imigracji, handlu ludźmi, fałszerstwach, cyberprzestępczości i praniu pieniędzy.

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 20 dadzą rozwiązanie krzyżówki, które prosimy nadsyłać na adres naszej redakcji. Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosujemy nagrodę.

Rozwiązanie poprzedniej krzyżówki brzmi: „WIELE RADOŚCI”. Nagrodę wylosowała: MARZENA GODZIC Z JASTRZĘBIA-ZDROJU.

PIWO PRZEZ WIEKI

Żyw(c)a legenda

Początki browarnictwa na terenie Żywca sięgają czasów średniowiecza. To wówczas potwierdzono tutaj przywilej uprawy jęczmienia i warzenia piwa, a także (na przełomie XIII i XIV w.) nadano miastu prawo do tzw. mili ochronnej, czyli – innymi słowy – zagwarantowano ochronę wyprodukowanego przez mieszczan trunku, zakazując konkurencji jego produkowania oraz sprzedaży na tym obszarze. Właściwa historia browaru żywieckiego rozpoczyna się jednak w pierwszej połowie XIX w.

Z innych ciekawostek dawnego browarnictwa na terenie Żywca warto wspomnieć rok 1512, kiedy król Zygmunt I Stary zwolnił mieszczan z płacenia podatku czopowego (czyli swego rodzaju pierwowzoru dzisiejszej akcyzy) od piwa, czego powodem była trudna sytuacja gospodarcza miasta. W zamian mieszkańcy zobowiązani byli dostarczać corocznie na dwór królewski trzy kopy zdrowych desek lipowych.

Na terenie Żywiecczyny istniało wiele browarów, których opisy zawierają liczne inwentarze, czyli spisy majątku danych miast i wsi. Opis jednego z browarów żywieckich przedstawia inwentarz Żywca i klucza ślepieńskiego z roku 1790, którego fragment warto tu przytoczyć ze względu na jego ogromną wartość historyczną: „Jest on [browar] murowany, w którego sieni jest kotłina murowana z kominem wyprowadzonym, dwa kotły do robienia piwa, większy i mniejszy...

a zaś blisko kotliny przycier do piwa potrzebny. Od prawej strony w sieni jest stancja niewielka o jednym oknie dla pisarza browarnego, poniżej której jest przejście na siodu wyprawę, a dalej w podłe izby – suszarnia, (...) naprzeciw drzwi chodnych do sieni jest murowana piwnica, czyli sklep na skład piwa”.

Z RĄK DO RĄK

Browar w Żywcu – ten, który znamy dziś – powstał na gruntach wsi Pawlusie, która była częścią tzw. państwa żywieckiego. Arcyksiążę Albrecht Fryderyk Habsburg, do którego należała wówczas niemal cała Żywiecczyna, postanowił go wznieść uskrzydłony sukcesem piwa warzonego w założonym wcześniej browarze w Cieszynie oraz mając na względzie bogate tradycje piwowarskie regionu. Arcyksiążę Browar na Pawlusiu, bo tak brzmiała jego ówczesna nazwa, zarejestrowany został jako firma w 1856 r. – posiadał już wówczas warzelnię, siodownię z suszarnią, a także piwnice fermentacyjne i składowe oraz zabudowania pomocnicze. Już w 1857 r. za sprawą uwarzenia ponad 17 tys. hektolitrow piwa stał się największym zakładem wśród 260 browarów działających na terenie Galicji.

Po śmierci arcyksięcia Albrechta browar przeszedł w posiadanie jego bratanka Karola Stefana Habsburga. W czasach jego „rządów” zakład wyposażony został w niezbędne laboratorium analityczne, zaś potrzebne do warzenia piwa drożdże otrzymywał ze stacji doświadczalnej Akademii

Piwowarskiej w Wiedniu. W latach 20. ubiegłego wieku browar był już wyposażony m.in. w halę maszyn z trzema maszynami parowymi, kotłownię z czterema kotłami oraz siodownię z maszyną do czyszczenia i sortowania jęczmienia. Kolejnym właścicielem został w 1933 r. syn arcyksięcia Karola Stefana – Karol Olbracht. W tym czasie zakład produkował już swoje legendarne specjały, m.in. piwo jasne Zdrój Żywiecki, piwo ciemne Marcowe (tradycyjne galicyjskie piwo siodowe) czy piwo jasne Ale (mocne piwo górnej fermentacji). Po II wojnie światowej zakład został znacjonalizowany. W roku 1955 połączono browary w Żywcu, Cieszynie i Bielsku-Białej, w wyniku czego powstały Zakłady Piwowarskie w Żywcu.

AWANGARDA WŚRÓD BROWARÓW

31 grudnia 1990 r. Zakłady Piwowarskie w Żywcu jako pierwsze w Polsce zostały sprywatyzowane i przekształcone w spółkę akcyjną. Kilka miesięcy później, we wrześniu 1991 r., firma zadebiutowała na Giełdzie Papierów Wartościowych, za sprawą czego znalazła się w awangardzie krajowego browarnictwa. Z kolei w grudniu 1998 r. doszło do połączenia Zakładów Piwowarskich w Żywcu SA z właścicielem browarów w Warce, Elblągu i Leżajsku – firmą Brewpole B.V., w wyniku czego powstało największe przedsiębiorstwo piwowarskie w Polsce.

MACIEJ RZEPECKI

D W U T Y G O D N I K

Górník

PISMO SPOŁECZNO-ZAWODOWE ŚRODOWISKA GÓRNICZEGO

REDAKTOR NACZELNA: Hanna Krzyżowska
Redaguje zespół

ADRES REDAKCJI:
40-749 Katowice, ul. Bł. ks. St. Kubisty 47,
tel. 32 255 23 54; tel. 500 27 88 66

E-MAIL: gornik1@wp.pl; www.nowygornik.pl
WYDAWCA: Oficyna Wydawnicza „Górník”,
40-749 Katowice, ul. Bł. ks. St. Kubisty 47
DRUK: POLSKAPRESSE Sp. z o.o., Sosnowiec

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Redakcja nie zwraca niezamówionych materiałów, zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania.